

ЗМІСТ

Звернення до читачів журналу.....3

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Даниленко Святослав, Даниленко Віктор (Київ)

Особливості грошової повинності непманів в УСРР (1921-1923 рр.).....9

Шарпатий Віктор (Київ)

Політико-ідеологічні пріоритети пенсійного забезпечення в Радянській Україні в другій половині 1930-х рр.....21

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ

Куромія Гіроакі (Блумінгтон, США)

Демократії та Голодомор.....28

Нерар Франсуа-Ксав'є (Париж, Франція)

Їжа та праця: продовольче постачання промислових робітників СРСР у роки першої п'ятирічки (1928-1933).....36

Венгжин Даріуш (Катовіце, Польща)

«Живі репарації». Мобілізація, арешти та інтернування мешканців Південної та Центральної Європи та їх депортація до СРСР у 1944-1945 рр.: специфіка, економічний сенс, суперечності.....44

Хижняк Ігор (Київ)

Нові виклики системних, цивілізаційних і культурно-ціннісних змін vs-аксіології постправди та постпорядку в середовищі глобального та регіонального вимірів.....57

ІСТОРІОГРАФІЧНІ СТУДІЇ

Левченко Юрій (Київ)

До зарубіжної історіографічної україніки: Ігор Каменецький «Гітлерівська окупація України 1941-1944: Дослідження тоталітарного імперіалізму» (1956).....68

ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО

Срібняк Ігор, Голоско Світлана (Київ)

Газета «Вільне Слово» як джерело вивчення життєдіяльності полонених українців у таборі Зальцведель (Німеччина): 1916-1917 рр.....80

ПЕРСОНАЛІЇ

Потильчак Олександр, Марченко Дарія (Київ)

Надія Михайлівна Кравченко (1935-2001): археолог, краєзнавець і педагог (до 85-річного ювілею вченої).....90

РЕЦЕНЗІЇ ТА ОГЛЯДИ

Греченко Володимир (Харків)

Неповторні миттєвості історії: Щодо книги Ю. І. Шаповала «Мить історії. 366 мініатюр про людей і події» (Київ: Парламентське видавництво, 2019. 400 с.).....103

НАУКОВА ХРОНІКА ТА ІНФОРМАЦІЯ

Борисенко Володимир, Мелещенко Тетяна, Візер Світлана, Сегеда Ростислав, Телегуз Ірина (Київ)

Перша в педагогічних вишах УРСР: до 30-річчя кафедри історії України Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.....107

Редакційна колегія журналу.....115

Авторам журналу.....117

CONTENTS

Appeal to readers and authors of the journal.....3

HISTORY OF UKRAINE

Danylenko Svyatoslav (Kyiv), Danylenko Victor (Kyiv)

The main features of tax obligation of the nepmen in the Ukrainian SSR 1921-1923.....6

Sharpatyi Victor (Kyiv)

Political and ideological priorities of retirement benefit in the Soviet Ukraine in the second half of the 1930s.....21

WORLD HISTORY

Kuromiya Hiroaki (Bloomington, USA)

Democracies and the Holodomor.....28

Nérard François-Xavier (Paris, France)

Work to Eat: Food Supply of Industrial Workers in the USSR during the First Five-Year Plan (1928-1933).....36

Węgrzyn Dariusz (Katowice, Poland)

«Living reparations». Mobilisation, Arrests and Internment of Residents of the Southern and Central Europe and Their Deportation to the USSR during 1944-1945: Specifics, Economic Meaning, Contradictions.....44

Khyzhnyak Igor (Kyiv)

New systemic, civilization and cultural values changes vs Post-Truth and Post-Order axiology within global and regional milieus.....57

HISTORIOGRAPHICAL STUDIES

Levchenko Yuri (Kyiv)

To foreign Ukraine historiography: Igor Kamenetsky "Hitler's occupation of Ukraine 1941-1944: a study of totalitarian imperialism"(1956).....68

SOURCE STUDIES

Sribnyak Ihor (Kyiv), Holosko Svitlana (Kyiv)

The newspaper "Vil'ne Slovo" ("Free Word") as the source for studying Ukrainian prisoners' of War lifestyle at Salzwedel Camp (Germany):1916-1917.....80

PERSONALITIES

Oleksandr Potyl'chak (Kyiv), Dariya Marchenko (Kyiv)

Nadiya Mykhailivna Kravchenko (1935-2001): an archaeologist, a local historian and a teacher (to the 85th anniversary of the scientist).....90

BOOK REVIEWS AND SURVEYS

Grechenko Volodymyr (Kharkiv)

UNIQUE MOMENTS OF HISTORY: Regarding the book by Yu.I. Shapovala "The moment of history. 366 miniatures about people and events. "Kyiv: Parliamentary Publishing House, 2019. 400 p.).....104

SCIENTIFIC CHRONICLE AND INFORMATION

Borysenko Volodymyr, Meleshchenko Tetyana, Vizer Svitlana, Seheda Rostyslav, Teleguz Iryna (Kyiv)

The first in pedagogical universities of the Ukrainian SSR: to the 30th anniversary of the Department of History of Ukraine National Pedagogical Dragomanov University.....107

Editorial board of the journal.....115

To the authors of the journal.....117